

Estimadíssims, que Jesús em guardi les filles i els fills!

1. Amb aquesta carta us vull convidar a considerar amb mi alguns aspectes que contenen aquelles paraules del Senyor, tantes vegades meditates: *Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat (Jn 15, 12).*

Jesús ens ha estimat fins a l'extrem, fins a donar la seva vida per tots i cadascú. Ho sabem i el volem creure amb una fe més viva i operativa, que li demanem a Ell, com els apòstols: *Augmenta'ns la fe (Lc 17, 5)*. D'aquesta manera, podrem dir amb sant Joan, plenament convençuts: *Nosaltres hem conegut l'amor que Déu ens té i hi hem cregut (1 Jn 4, 16)*.

Déu és amor (1 Jn 4, 8), i ens crida a l'amor: **Aquesta és la nostra vocació més alta, la nostra vocació per excel·lència; i a aquesta està unida també l'alegria de l'esperança cristiana. Qui estima té l'alegria de l'esperança, d'arribar a trobar el gran amor que és el Senyor.**¹

El nostre amor a Déu —caritat sobrenatural— és correspondència a aquest amor diví per tots i cadascun de nosaltres, que el mateix Senyor ens posa com a model i horitzó del nostre amor als altres. L'amor a Déu i l'amor als altres estan tan units que, **en un acte qualsevol de fraternitat, el cap i el cor no poden distingir en gaires ocasions si es tracta de servei a Déu o de servei als**

¹ Francesc, *Audiència*, 15.III.2017.

germans: perquè, en el segon cas, el que fem és servir Déu dues vegades.²

2. Tan decisiu és en la nostra vida l'amor als altres que *sabem que hem passat de la mort a la vida, perquè estimem els germans (1 Jn 3, 14)*. La caritat es desenvolupa en innumbrables aspectes i arriba al món sencer. Ningú no ens pot ser indiferent, perquè «cadascun de nosaltres és el fruit d'un pensament de Déu. Cadascun de nosaltres és volgut, cadascun és estimat, cadascun és necessari».³

Amb aquestes línies, voldria que reflexionéssim sobre algunes actituds i manifestacions de rellevància particular en què s'expressa la fraternitat. En certa manera, es resumeixen en aquestes paraules de sant Josepmaria: ***Amb quina insistència l'Apòstol Sant Joan predicava el mandatum novum! —"Que us estimeu els uns als altres!" —Em posaria de genolls, sense fer comèdia —m'ho diu a crits el cor—, a fi de demanar-vos per amor de Déu que us estimeu, que us ajudeu, que us doneu la mà, que us sapigueu perdonar.***⁴

Amplitud de la comprensió

3. La paraula *comprensió*, en el context de les relacions personals, de vegades podria evocar només un dels seus aspectes: el de no estranyar-se dels defectes i les faltes dels altres. Tanmateix, en aquest cas no s'entendria del tot aquell punt de *Camí*: ***Més que "donar", la caritat és "comprendre"***.⁵

² Sant Josepmaria, *Instrucció*, maig del 1935 – setembre del 1950, núm. 75. D'ara endavant, els textos en què no s'esmenta l'autor són de sant Josepmaria.

³ Benet XVI, Homilia, 24.IV.2005.

⁴ *Forja*, núm. 454.

⁵ *Camí*, núm. 463.

La comprensió que és fruit de la caritat, de l'amor, "comprèn": "veu", primerament, no els defectes o les faltes, sinó les virtuts i les qualitats dels altres. Recordo una meditació predicada per monsenyor Xavier el 26 d'agost del 1999, durant un curs d'estiu a Olbeira (una casa de recessos a Galícia, Espanya): ens exhortava amb força i afecte a «no veure les persones a través dels seus defectes, sinó a través de les seves virtuts». L'amor fa veure, amb alegria, les coses positives dels altres. «Ens hem d'alegrar de la prosperitat de l'altre igual que de la nostra»;⁶ això és el més oposat a veure els altres amb aquest pecat fosc que és l'enveja, en el seu sentit de tristesa pel bé aliè.

D'altra banda, cada persona val sempre més del que aconseguim veure amb el coneixement habitual. En certa manera, sovint passa el que llegim en l'Esriptura, quan la Carta als Hebreus ens exhorta a no oblidar l'hospitalitat: gràcies a aquesta, *alguns, sense saber-ho, van acollir àngels (He 13, 2)*.

4. La comprensió que neix de l'amor permet veure també els defectes i les faltes dels altres: es comprèn així la persona, tant en l'aspecte positiu com en el negatiu. I podem estar segurs —l'amor ho veu, perquè és molt savi— que l'aspecte positiu és molt superior al negatiu. En qualsevol cas, l'aspecte negatiu no és cap motiu de separació, sinó d'oració i d'ajuda; si és possible, de més afecte; i, si és el cas, de correcció fraterna.

De moltes maneres ens ha insistit el nostre Pare en aquesta manifestació —de vegades heroica— de la caritat: ***Practiqueu la correcció fraterna, ne sit populus Domini sicut oves absque pastore (Nm 27, 17), perquè no aparegui aquesta Família sobrenatural, que és l'Obra de Déu, com un conjunt d'ovelles***

⁶ Sant Gregori Magne, *Homiliae in Evangelia*, 5, 3: PL 76, 1094 B.

sense pastor. Sempre he ensenyat, filles i fills meus, que a l'Obra tothom ha de ser pastor i ovella.⁷

5. Tots som febles i no ens podem estranyar que sorgeixin en nosaltres reaccions de contrarietat o d'incomprensió cap a altres persones. Però no hem d'acceptar aquestes reaccions justificant-les; seran més aviat moments per demanar perdó al Senyor i per demanar-li que ens augmenti la capacitat d'estimar, que ens doni més aquesta comprensió que és fruit de l'amor. I, així, sense descoratjar-nos davant de la nostra debilitat, demanarem ajuda a Déu, per poder-li dir finalment, plens d'agraïment: *M'has eixamplat el cor* (Sl 119, 32).

És important, per exemple, que lluitem per dominar i mitigar les impaciències que podrien sorgir espontàniament davant de defectes reals o no tan reals dels altres (de vegades, el defecte pot estar més en la nostra mirada). Aquestes impaciències poden portar a la manca de comprensió i, per tant, a la falta de caritat. Són fortes aquelles antigues paraules de sant Cebrià de Cartago: «La caritat és el llaç que uneix els germans, el fonament de la pau, el lligam que dona fermesa a la unitat; la que és superior a l'esperança i a la fe, la que sobrepassa l'almoïna i el martiri; la que quedarà amb nosaltres per sempre al cel. Treu-li, tanmateix, la paciència, i quedarà devastada».⁸

6. La comprensió, fruit de l'amor fratern, condueix també a evitar discriminacions en les relacions amb els uns i els altres, que podrien sorgir en constatar les diferències. En realitat, tantes vegades aquesta diversitat és una riquesa de caràcters, sensibilitats, aficions, etc. Així ens ho explica el nostre Pare: ***Heu de practicar també constantment una fraternitat, que estigui per sobre de tota simpatia o antipatia natural, estimant-vos els uns als altres com***

⁷ Carta 15, núm. 169.

⁸ Sant Cebrià, *De bono patientiæ*, núm. 15: PL 4, 631 C.

a veritables germans, amb el tracte i la comprensió propis dels qui formen una família ben unida.⁹

Juntament amb l'esforç per estimar i comprendre els altres, és important també que facilitem que ens puguin estimar. En aquest sentit, us recordo el que ja us vaig escriure: «Guanyar en afabilitat, alegria, paciència, optimisme, delicadesa, i en totes les virtuts que fan amable la convivència, és important perquè les persones es puguin sentir acollides i ser felices».¹⁰ Es crea així un ambient de fraternitat en què cadascú potencia l'afecte de l'altre i, junts, experimentem aquest *cent per un* que ens va prometre el Senyor, i ens encaminem a la vida eterna (cf. Mt 19, 29).

El tresor del perdó

7. La comprensió també té una relació estreta amb aquesta realitat d'importància extraordinària que és el perdó: demanar perdó i perdonar. L'abril del 1974, el nostre Pare ens deia que ***el més diví de la nostra vida de cristians, de fills de Déu en l'Opus Dei, és perdonar els qui ens han fet mal.*** I de seguida afegia, amb gran senzillesa: ***Jo no he necessitat aprendre a perdonar, perquè el Senyor m'ha ensenyat a estimar.*** Entre tantes conseqüències i manifestacions com té la filiació divina, potser espontàniament no hauríem pensat abans que res en el perdó. Tanmateix, entenem que el nostre ser fills de Déu és *el nostre ser Crist*, la nostra identificació amb ell. I Crist va venir a aquest món, el Fill etern es va fer Home, precisament per perdonar. Per això, podem considerar que «res no ens fa tan semblants a Déu com estar disposats al perdó».¹¹

⁹ Carta 30, núm. 28.

¹⁰ Carta pastoral, 1.XI.2019, núm. 9.

¹¹ Sant Joan Crisòstom, *Comment. in Matthaeum*, Homilia XIX, núm. 7: PG 57, 283.

Quantes vegades resem i meditem el parenostre! Perdonar els altres és tan decisiu que és condició perquè Déu ens perdoni. Que bo que és demanar al Senyor que ens ensenyi a perdonar, de veritat i sempre. És més, tinguem l'audàcia santa de demanar-li que, com el nostre Pare, arribem a estimar tant els altres que no necessitem aprendre a perdonar.¹² Seria formidable que desitgéssim arribar a un punt en què estiméssim tant que no ens sentíssim mai ofesos.

8. Tan important com comprendre i perdonar és aprendre a demanar perdó, també en els conflictes petits o quotidians. Un gest sincer de petició de perdó és, moltes vegades, l'única manera de restablir l'harmonia en les relacions, encara que pensem —amb més raó o menys— que nosaltres hem estat la part majorment ofesa. No és una justícia estricta sense més ni més, basada en càlculs teòrics, la que va portar el Fill de Déu a demanar perdó al seu Pare en el nostre nom, sinó un amor gratuït, que només té en compte el que pot fer pels altres.

Filles i fills meus, no pensem que això és molt bonic, però massa per a la nostra poquesa. Sens dubte, la meta és molt alta. Tanmateix, amb la gràcia de Déu ens hi podem anar apropant a poc a poc, si no deixem de posar de part nostra un esforç espiritual —correspondència de l'amor a l'Amor— que es renovi cada dia.

Esperit de servei

9. *L'ambició més gran dels fills de Déu en el seu Opus Dei (...)* ha de ser sempre servir.¹³ Entenem bé aquesta insistència de sant Josepmaria quan llegim i meditem les paraules del Senyor: *Com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir (Mc 10, 45); Jo, enmig de vosaltres, soc com el qui serveix (Lc 22, 27).*

¹² Cf. *Solc*, núm. 804.

¹³ *Carta* 15, núm. 38.

L'esperit de servei és expressió de l'amor, de l'afecte de sentir molt nostres les necessitats dels altres. Amb quina força ens ho explicava el nostre Pare: ***No m'importa repetir-ho moltes vegades. L'afecte el necessiten totes les persones, i el necessitem també a l'Obra. Esforceu-vos perquè, sense sensibleries, augmenti sempre l'afecte cap als vostres germans. Qualsevol cosa d'un altre fill meu ha de ser —de veritat!— molt nostra: el dia que visquem com a estranys o com a indiferents, haurem matat l'Opus Dei.***¹⁴

Sense estimar, podríem viure com a estranys o indiferents per excedir-nos en activitats que, de fet, ens impedissin conèixer-nos, relacionar-nos, interessar-nos positivament pels altres. Filles i fills meus, em venen a la ment i al cor aquelles paraules que sant Josepmaria ens deia amb tota la força de la seva ànima: ***Que us estimeu!***

10. Volem servir els altres, sabent que així servim Jesucrist: *Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu (Mt 25, 40).* Per això, és bo que pensem, cadascú: «Només la meva disponibilitat per ajudar el proïsme, per manifestar-li amor, em fa sensible també davant Déu. Només el servei al proïsme m'obre els ulls al que Déu fa per a mi i a l'amor que em té».¹⁵

Tots tenim l'experiència del fet que servir els altres sovint comporta un cert esforç. ***«No penseu (...) que és fàcil fer de la vida un servei. Cal traduir en realitats aquest bon desig, perquè el Regne de Déu no consisteix en paraules, sinó en poder (1 Co 4, 20), i la pràctica d'una ajuda constant als altres no és possible***

¹⁴ AGP, biblioteca, P01.

¹⁵ Benet XVI, encíclica *Deus caritas est*, núm. 18.

sense sacrifici.¹⁶ Però aquest esforç, fet per amor, és sempre font d'alegria; una alegria que, en canvi, no pot sorgir de l'egoisme.

L'esperit de servei, en fi, és l'expressió de l'amor fratern, i **l'amor fratern només pot ser gratuït, mai no pot ser un pagament pel que l'altre realitzi ni un avanç pel que esperem que faci.**¹⁷

Sembradors de pau i d'alegria

11. Una manifestació de l'esperit de servei, que d'alguna manera les inclou totes, és la de *semparar pau i alegria*. Com que aquesta pau i aquesta alegria només les podem donar si les tenim, i totes dues són un do de Déu, la millor manera de créixer en aquestes és cuidar amb delicadesa els nostres moments d'intimitat amb Déu: els sacraments i l'oració personal.

En la vida de cada persona no hi falten, amb més o menys freqüència, amb més o menys intensitat, penes i sofriments que tendeixen a produir diversos sentiments d'intranquil·litat i de tristesa. Són estats d'ànim que poden aparèixer en la nostra ànima i que podem i hem de superar, reconquerint l'alegria mitjançant la fe en l'amor que Déu té avui i ara per cadascuna i cadascun (cf. *1 Jn 4, 16*).

Hem d'arrelar la nostra alegria, no en nosaltres mateixos, sinó en el Senyor. Així, malgrat tot, podrem tenir la fortalesa d'ànim per oblidar-nos més de nosaltres mateixos i per transmetre als altres aquesta alegria que procedeix de Déu. En aquest sentit, llegim, com dirigides també a nosaltres, aquestes paraules del llibre de Nehemies: *No us entristiu: la joia que ve del Senyor és la vostra força* (Ne 8, 10).

12. Amb certa freqüència, en les cartes que m'escriviu em doneu notícies de situacions difícils per les quals passeu. Voldria estar molt a

¹⁶ Carta 8, núm. 4.

¹⁷ Francesc, encíclica *Laudato sí'*, núm. 228.

prop de cadascuna i de cadascun, acompanyant-vos en la cura d'aquest fill malalt, d'aquesta mare ja molt limitada per l'edat o en situacions que suposen un sofriment especial. Intento portar-ho tot al meu cor i a la meva Missa de cada dia.

En aquestes circumstàncies i en tantes altres recordem que el Senyor beneeix amb la creu i que, com assegurava amb abundant experiència el nostre Pare, ***l'amor autèntic comporta l'alegria: una alegria que té les seves arrels en forma de Creu.***¹⁸ A més, amb la fraternitat ben viscuda, no estem mai sols: tots junts —*cor unum et anima una*— portem la dolça càrrega de la creu del Senyor, amb la certesa interior que, en definitiva, el seu jou és suau i la seva càrrega lleugera (cf. *Mt 11, 30*). En aquest sentit, moltes vegades haurem llegit i meditat, amb el desig sincer de fer-les vida pròpia, aquelles paraules de sant Josepmaria: ***Lliurar-se al servei de les ànimes, oblidant-se d'un mateix, és de tal eficàcia que Déu ho premia amb una humilitat plena d'alegria.***¹⁹

Vida en família

13. La gran majoria de vosaltres no viu en un centre de l'Obra. Tanmateix, com escriu el nostre Pare, ***tots els que pertanyem a l'Opus Dei, fills meus, formem una sola llar: la raó que constituïm una sola família no es basa en la materialitat de conviure sota un mateix sostre. Com els primers cristians, som cor unum et anima una (Act 4, 32) i ningú a l'Obra no podrà sentir mai l'amargor de la indiferència.***²⁰

Perquè aquesta gran majoria de l'Obra que no viu als centres — supernumeraris i agregats— rebeu i contribuïu al caliu de *llar* de l'Opus

¹⁸ *Forja*, núm. 28.

¹⁹ *Carta 2*, núm. 15.

²⁰ *Carta 11*, núm. 23.

Dei, cal que alguns —les numeràries i els numeraris— construeixin també materialment aquesta llar a les seus dels centres, dels quals tots els altres participeu segons les vostres circumstàncies. Certament, les seus materials són molt útils per tenir els mitjans de formació, per acollir activitats apostòliques, etc., tot i que sabeu que totes aquestes coses també es duen a terme quan no hi ha aquestes seus, especialment als llocs en què la labor apostòlica està encara molt a l'inici.

Com és natural, de vegades hi ha situacions de treball, de salut, de deures familiars, etc. que aconsellen o, fins i tot, fan necessari que algunes numeràries i numeraris no residiu a les seus dels centres, sense que això hagi de disminuir la vostra responsabilitat i la vostra dedicació —diferent, però real— a la construcció de la nostra llar.

14. El més normal és que en moltes famílies convisquin persones de generacions diferents (avis, pares, fills) i caràcters diversos, i també són freqüents les famílies amb malalts crònics més o menys greus. Si bé és cert que tot això, de vegades, pot comportar que la unitat familiar es deteriori, també és veritat que, molt sovint, aquestes i altres dificultats poden unir més les famílies, quan hi ha amor veritable.

Filles i fills meus, l'Obra és una família molt nombrosa, en la qual hi ha persones d'edats i personalitats diferents, i també malalts. Gràcies a Déu, és una realitat magnífica la cura i l'afecte amb què intentem cuidar els malalts a Casa.

15. En alguns centres hi ha situacions que poden ser més difícils. Si alguna vegada us resulta cansada la vida en família, busqueu amb sinceritat la causa d'aquest cansament per posar-hi remei: penseu si es deu només a una escassetat de mitjans materials o a l'esforç natural que pot suposar la dedicació a cuidar els altres; o si es deu també a un refredament de l'afecte. Si això últim és el cas, tampoc no us sorprengueu ni us descoratgeu; us animo a demanar a Déu, amb senzillesa i audàcia, que us engrandeixi el cor, que us ajudi a veure'l a

Ell en els altres, de manera que això us ompli d'alegria, com els deixebles en veure el Senyor ressuscitat: *Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor (Jn 20, 20)*.

D'altra banda, de vegades, darrere d'un determinat caràcter hi ha uns sofriments que potser expliquen aquesta manera de ser o d'actuar. Déu coneix cadascú a fons, també els trams dolencosos, i ens mira a tots amb tendresa. Aprenquem del Senyor a mirar així, a comprendre tothom —d'intent us ho repeteixo—, a posar-nos al lloc de l'altre. ***Quants temors i quants perills pot dissipar l'amor veritable entre els germans, que no s'esmenta —perquè llavors sembla com si es profanés—, però que resplendeix en cada detall!***²¹

No deixem d'agrair al Senyor la llar que ens ha donat, amb aquesta diversitat rica de caràcters personals, de situacions socials i de cultures. I, alhora, sentim la responsabilitat de mantenir en ell un to, un ambient caracteritzat també per ***una extremada delicadesa en el tracte mutu***.²²

A l'Església i al món

16. La cura de la fraternitat és una manifestació que l'Obra, com a part de l'Església, és família de Déu. Si procurem estimar-nos, comprendre'ns, perdonar-nos, servir-nos, també contribuïrem molt directament, per la comunió dels sants, a la unitat de tots els creients, i de la humanitat sencera. Sant Josepmaria deia que ***el principal apostolat que els cristians hem de realitzar en el món, el millor testimoni de fe, és contribuir a fer que dins l'Església es respiri el clima de l'autèntica caritat. Quan no ens estimem lleialment, quan hi ha atacs, calúmnies i renyines, qui se sentirà atret pels***

²¹ *Solc*, núm. 767.

²² *Instrucció*, 1.IV.1934, núm. 63.

qui sostenen que prediquen la Bona Nova de l'Evangelí?²³

Demano al Senyor que siguem sempre instruments d'unitat a la nostra casa, a l'Obra, a l'Església i en tota la societat.

La cura de la fraternitat també aportarà llum i calor al nostre món, que moltes vegades està a les fosques, o que pateix el fred de la indiferència. Les nostres llars —les dels agregats, les dels supernumeraris i els centres de l'Obra— han de ser «lluminoses i alegres». Llars obertes en què puguin participar moltes persones, també aquelles a les quals potser els falta aquest escalf de llar. El testimoni d'una família cristiana que intenta estar unida, de manera que fins i tot amb les seves limitacions personals cadascú manté la disposició de perdonar, d'estimar, de servir, serà un punt de referència per a molts. Com sobretot ho va ser, ho és i ho serà sempre la llar de Natzaret. No oblidem allò que ens deia sant Josepmaria: **A aquesta família pertanyem.**

La fraternitat ben viscuda és un apostolat immediat: tantes persones veuran l'afecte que ens tenim i podran exclamar, com ho van fer amb els primers cristians, «mireu com s'estimen»;²⁴ se sentiran atretes per aquest amor cristià, per aquesta «caritat que és una certa participació de l'amor infinit, que és l'Esperit Sant».²⁵

* * *

17. Acabo ja rellegant amb vosaltres aquestes altres paraules del nostre Pare: **Cor, fills meus, poseu el cor en servir-vos. Quan l'afecte passa pel Cor Sacratíssim de Jesús i pel Dolcíssim Cor de Maria, la caritat fraterna s'exercita amb tota la seva força humana i divina. Anima a suportar la càrrega, treu pesos, assegura**

²³ *Amics de Déu*, núm. 226.

²⁴ Tertulià, *Apologeticum*, 39: PL 1, 471.

²⁵ Sant Tomàs d'Aquino, *Summa theologiae*, II-II, q. 24, a. 7 c.

l'alegria en la lluita. No és quelcom enganxós, és quelcom que enforteix les ales de l'ànima perquè s'alci més alta; la caritat fraterna, que no busca el seu interès (cf. 1 Co 13, 5), permet volar per lloar el Senyor amb un esperit de sacrifici gustós.²⁶

Amb tot l'afecte us beneeix

El vostre Pare

Seraudo

Roma, 16 de febrer de 2023

Copyright © Prelatura Sanctæ Crucis et Operis Dei
(Prohibida tota divulgació pública, total o parcial, sense
l'autorització expressa del titular del copyright)
(Pro manuscripto)

²⁶ Carta 14.II.1974, núm. 23.